

# **Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku)**

## **D. Technická část**

### **I. Posouzení zdravotního stavu**

Zdravotní stav poškozeného po úrazu, nemoci nebo jiném poškození na zdraví, popřípadě po jejich zhoršení, lze považovat za ustálený až po skončení kontinuálně probíhající léčby předpokládaného vývoje následků zdravotního poškození. Okolnost, kdy došlo k ustálení zdravotního stavu poškozeného, je třeba hodnotit komplexně, nikoliv zvlášť pro jednotlivé lékařské obory, na které se lékařská věda formálně dělí.

### **II. Znalecká činnost**

Doporučuje se, aby jako důkaz v soudních sporech byly využity znalecké posudky vypracované znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví (vyhláška č. 123/2015 Sb., kterou se stanoví seznam znaleckých oborů a odvětví pro výkon znalecké činnosti), který splňuje následující kvalifikační předpoklady:

- dokončené vysokoškolské magisterské vzdělání ve studijním programu všeobecné lékařství
- specializovaná způsobilost podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (v minimálně jednom z oborů podle vyhlášky č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů, ve znění pozdějších předpisů)
  - nadstavbový kurs Odškodňování újem na zdraví podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zahrnující a) základy MKF, b) aplikaci MKF pro účely odškodňování ztížení společenského uplatnění podle Metodiky NS k odškodňování újmy na zdraví (§ 2958 o. z.), c) určování bolestného (odškodnění bolesti) podle Metodiky. K absolvování nadstavbového kursu se doporučuje školení, které provádí Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta.

Znalecké posudky lze zpracovávat na webovém rozhraní (od roku 2018 na [www.nahradazsu.cz](http://www.nahradazsu.cz)), které bylo vytvořeno za účelem technické podpory a garance správnosti výpočtu. Výpočet bez uložení dat lze provést i v bezplatně přístupné aplikaci Kalkulačka na [www.datanu.cz](http://www.datanu.cz).

### **III. Přehled domén**

Přehled domén, do něž se odborné závěry znalce zapisují, aby mohl být proveden výpočet podle váženého průměru jednotlivých položek:

|                                                                         | Relativní váha | Stupeň obtíže - KAPACITA | % obtíže stanovené lékařem | Stupeň obtíže - VÝKON | % obtíže stanovené lékařem | % obtíže korigované vahou |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------------|----------------------------|-----------------------|----------------------------|---------------------------|
| <b>D1 Učení se a aplikace znalostí</b>                                  |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <i>Účelné smyslové zkušenosti</i>                                       |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D110 Pozorování                                                         |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D115 Naslouchání                                                        |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 120 Jiné účelné vnímání                                               |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <i>Základní učení</i>                                                   |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 130 Opisování                                                         |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 135 Opakování                                                         |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 140 Učení - čtení                                                     |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 145 Učení - psaní                                                     |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 150 Učení - počítat                                                   |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 155 Získání dovedností                                                |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <i>Aplikace znalostí</i>                                                |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 160 Soustředění pozornosti                                            |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 163 Myšlení                                                           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 166 Čtení                                                             |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 170 Psaní                                                             |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 172 Počítání                                                          |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 175 Řešení problémů                                                   |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 177 Rozhodování                                                       |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <b>Celkem</b>                                                           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <b>D2 Všeobecné úkoly a požadavky</b>                                   |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 210 Provádění jednotlivého úkolu                                      |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 220 Provádění mnohočetných úkolů                                      |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 230 Vykonyvání běžné denní povinnosti                                 |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 240 Zvládnání obtíží a jiných psychických nároků                      |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 240 Zvládnání obtíží a jiných psychických nároků                      |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <b>Celkem</b>                                                           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <b>D3 Komunikace</b>                                                    |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <i>Komunikace - přijímání, vnímání</i>                                  |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 310 Přijímání mluvených zpráv / D 320 Přijímání zpráv ve znakové řeči |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 315 Přijímání neverbálních zpráv                                      |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 325 Přijímání psaných zpráv                                           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <i>Komunikace - vytváření</i>                                           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 330 Mluvení / D 340 Vytváření zprávy ve formální znakové řeči         |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 335 Vytváření neverbální zprávy                                       |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 345 Psaní zpráv                                                       |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| <i>Konverzace a používání komunikačních pomůcek a technik</i>           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 350 Konverzace                                                        |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 355 Diskuze                                                           |                |                          |                            |                       |                            |                           |
| D 360 Používání komunikačních pomůcek a technik                         |                |                          |                            |                       |                            |                           |

|                                                       |  |  |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|
| <b>Celkem</b>                                         |  |  |  |  |  |  |
| <b>D4 Pohyblivost</b>                                 |  |  |  |  |  |  |
| <i>Měnění a udržování pozice těla</i>                 |  |  |  |  |  |  |
| D 410 Měnění základní pozice těla                     |  |  |  |  |  |  |
| D 415 Udržení pozice těla                             |  |  |  |  |  |  |
| D 420 Přemisťování                                    |  |  |  |  |  |  |
| <i>Nošení předmětů, pohybování a zacházení s nimi</i> |  |  |  |  |  |  |
| D 430 Zvedání a nošení předmětů                       |  |  |  |  |  |  |
| D 435 Přemisťování předmětů pomocí dolních končetin   |  |  |  |  |  |  |
| D 440 Využití ruky k jemným pohybům                   |  |  |  |  |  |  |
| D 445 Využití ruky a paže                             |  |  |  |  |  |  |
| <i>Chůze a pohyb</i>                                  |  |  |  |  |  |  |
| D 450 Chůze                                           |  |  |  |  |  |  |
| D 455 Pohyb                                           |  |  |  |  |  |  |
| D 460 Pohyb porůznych lokalitách                      |  |  |  |  |  |  |
| <i>Pohyb pomocí dopravy</i>                           |  |  |  |  |  |  |
| D 470 Používání dopravy                               |  |  |  |  |  |  |
| D 475 Řízení                                          |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem</b>                                         |  |  |  |  |  |  |
| <b>D5 Péče o sebe</b>                                 |  |  |  |  |  |  |
| D 510 Sám se umýt                                     |  |  |  |  |  |  |
| D 520 Péče o části těla                               |  |  |  |  |  |  |
| D 530 Používání toalety                               |  |  |  |  |  |  |
| D 540 Oblékání                                        |  |  |  |  |  |  |
| D 550 Jídlo                                           |  |  |  |  |  |  |
| D 560 Pítí                                            |  |  |  |  |  |  |
| D 570 Péče o své zdraví                               |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem</b>                                         |  |  |  |  |  |  |
| <b>D6 Život v domácnosti</b>                          |  |  |  |  |  |  |
| <i>Získávání nezbytných životních potřeb</i>          |  |  |  |  |  |  |
| D 610 Získání obydlí                                  |  |  |  |  |  |  |
| D 620 Získání nezbytných věcí                         |  |  |  |  |  |  |
| <i>Domácí úkony</i>                                   |  |  |  |  |  |  |
| D 630 Příprava jídla                                  |  |  |  |  |  |  |
| D 640 Vykonávání domácích prací                       |  |  |  |  |  |  |
| <i>Starat se o domácnost a pomoc ostatním</i>         |  |  |  |  |  |  |
| D 650 Péče o předměty v domácnosti                    |  |  |  |  |  |  |
| D 660 Pomoc druhým                                    |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem</b>                                         |  |  |  |  |  |  |
| <b>D7 Mezilidská jednání a vztahy</b>                 |  |  |  |  |  |  |
| <i>Základní mezilidské vztahy</i>                     |  |  |  |  |  |  |
| D 710 Základní mezilidská jednání                     |  |  |  |  |  |  |
| D 720 Složitá mezilidská jednání                      |  |  |  |  |  |  |
| <i>Zvláštní mezilidské vztahy</i>                     |  |  |  |  |  |  |
| D 730 Jednání s cizími lidmi                          |  |  |  |  |  |  |
| D 740 Formální společenské vztahy                     |  |  |  |  |  |  |
| D 750 Neformální společenské vztahy                   |  |  |  |  |  |  |
| D 760 Rodinné vztahy                                  |  |  |  |  |  |  |

|                                              |  |  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|
| D 770 Intimní vztahy                         |  |  |  |  |  |  |
| D 798 Schopnost reprodukce                   |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem</b>                                |  |  |  |  |  |  |
| <b>D8 Hlavní oblasti života</b>              |  |  |  |  |  |  |
| <i>Výchova</i>                               |  |  |  |  |  |  |
| D 810 Neformální výchova                     |  |  |  |  |  |  |
| D 839 Formální vzdělávání                    |  |  |  |  |  |  |
| <i>Práce a zaměstnání</i>                    |  |  |  |  |  |  |
| D 840 Vzdělávání (příprava na práci)         |  |  |  |  |  |  |
| D 845 Získání, udržení a ukončení zaměstnání |  |  |  |  |  |  |
| D 850 Placené zaměstnání                     |  |  |  |  |  |  |
| <i>Ekonomická činnost</i>                    |  |  |  |  |  |  |
| D 860 Základní ekonomické operace            |  |  |  |  |  |  |
| D 865 Složitě ekonomické operace             |  |  |  |  |  |  |
| D 870 Ekonomická soběstačnost                |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem</b>                                |  |  |  |  |  |  |
| <b>D9 Život komunitní sociální, občanský</b> |  |  |  |  |  |  |
| D 910 Život v komunitě                       |  |  |  |  |  |  |
| D 920 Rekreace a volný čas                   |  |  |  |  |  |  |
| D 930 Náboženství a duchovní život           |  |  |  |  |  |  |
| D 950 Politický život a občanství            |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem</b>                                |  |  |  |  |  |  |
| <b>Celkem (D1 až D9)</b>                     |  |  |  |  |  |  |

Tabulka Kvalifikátorů aktivit a participací

| Kód      | Text                                      | %             |
|----------|-------------------------------------------|---------------|
| <b>0</b> | žádná obtíž (nepřítomná, zanedbatelná)    | <b>0,00</b>   |
| <b>1</b> | lehká obtíž (mírná, nízká ...)            | <b>14,50</b>  |
| <b>2</b> | středně těžká obtíž (zřetelná, větší ...) | <b>37,00</b>  |
| <b>3</b> | těžká obtíž (vysoká, extrémní ...)        | <b>72,50</b>  |
| <b>4</b> | úplná obtíž (úplná...)                    | <b>100,00</b> |

Výchozí rámcová částka

ZSU

## Pravidla pro výpočet celkového stupně (procenta) postižení funkčních schopností

- 1) Kapacita i Výkon se hodnotí procentem či stupněm obtíže. Zapisuje se buď přesně stanovené procento či procento průměrné, je-li stanoven pouze stupeň: 0 – 0, 1 – 14,5, 2 – 37, 3 – 72,5, 4 – 100 (viz Tabulka kvalifikátorů aktivit a participací). V případě hodnocení obou, stanoví se pro danou doménu výsledné procento jejich průměrem.
- 2) Výpočet celkového stupně postižení se řídí pravidlem váženého průměru jednotlivých domén nejprve v rámci kapitoly a poté i jednotlivých kapitol v rámci celku; váha je u všech stejná. Proto se zjištěné procento u každé domény koriguje její relativní váhou v rámci kapitoly, tj. násobí se poměrem vůči celkovému počtu domén v kapitole (D1 – 0,0625, D2 – 0,25, D3 - 0,1111, D4 – 0,0833, D5 – 0,1429, D6 – 0,1667, D7 – 0,1250, D 8 – 0,1250 a D9 – 0,25). Takto zjištěná korigovaná procenta se v rámci jednotlivých kapitol sečítají a za každou kapitolu se tak dosahuje celkové korigované procento. Protože váha jednotlivých kapitol je shodná (0,1111), součet jim odpovídajících korigovaných procent dává výsledné procento omezení funkčních schopností (0 – 100%).

## Pravidla pro stanovení výše náhrady za ztížení společenského uplatnění

Metodika doporučuje při stanovení výše náhrady vyjít ze statistického údaje, jímž je hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž vznikl nárok, tj. vznikla bolest nebo se ustálil zdravotní stav poškozeného (viz body VI. a X. části A. Preambule). Tento statistický údaj je zjistitelný na webových stránkách Českého statistického úřadu ([www.czso.cz](http://www.czso.cz)) postupem Úvod > Vydáváme > Rychlé informace > Průměrné mzdy; údaj za celý rok je obsažen v textu týkajícím se 4. čtvrtletí příslušného roku.

| <b>Rok<br/>(vznik bolesti či<br/>ustálení<br/>zdravotního stavu)</b> | <b>Hodnota bodu<br/>(bolestné)</b> | <b>Výchozí rámcová<br/>částka<br/>(ZSU)</b> | <b>Hrubá měsíční<br/>nominální mzda</b> |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>2014</b>                                                          | <b>251,28 Kč</b>                   | <b>10.051.200 Kč</b>                        | <b>25.128 Kč (2013)</b>                 |
| <b>2015</b>                                                          | <b>256,86 Kč</b>                   | <b>10.274.400 Kč</b>                        | <b>25.686 Kč (2014)</b>                 |
| <b>2016</b>                                                          | <b>264,67 Kč</b>                   | <b>10.586.800 Kč</b>                        | <b>26.467 Kč (2015)</b>                 |
| <b>2017</b>                                                          | <b>275,89 Kč</b>                   | <b>11.035.600 Kč</b>                        | <b>27.589 Kč (2016)</b>                 |
| <b>2018</b>                                                          | <b>295,04 Kč</b>                   | <b>11.801.600 Kč</b>                        | <b>29.504 Kč (2017)</b>                 |
| <b>2019</b>                                                          | <b>318,85 Kč</b>                   | <b>12.754.000 Kč</b>                        | <b>31.885 Kč (2018)</b>                 |
| <b>2020</b>                                                          | <b>341,25 Kč</b>                   | <b>13.650.000 Kč</b>                        | <b>34.125 Kč (2019)</b>                 |